

Vietējās identitātes – kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas ietekmējošie faktori līdzsvarotas attīstības kontekstā. Kuldīgas piemērs

Jana Jakobsona, Riga Technical University, Kuldīga Town Council

Kopsavilkums. Raksta mērķis ir salīdzināt līdzsvarotas attīstības pilsētplānošanas principus un attīstību, neievērojot šos principus. Apzināt problēmu loku, kas saistīta ar kultūrvēsturiskā mantojuma, kas ir viens no līdzsvarotas pilsētu attīstības nosacījumiem, saglabāšanu un uzturēšanu. Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu ietekmē trīs galvenie faktori. Tie ir daba, laika apstākļi, arī apkārtējā vide un cilvēks kā vides ietekmētājs.

Atslēgas vārdi: vietējā identitāte, līdzsvarota attīstība, kultūrvēsturiskais mantojums.

Plānojot pilsētvidi, lai tā attīstītos līdzsvaroti, ir jāievēro vairāki pamatnosacījumi. Līdzsvarotas attīstības principus un

attīstību, neievērojot šos principus, iespējams salīdzināt 1. tabulā. Minētais salīdzinājums norāda līdzsvarotas attīstības principus, bet nav stingras teorijas vai metodes, kas veicinātu šo principu ieviešanu pilsētu plānošanas un attīstības praksē.

Līdzsvarotu attīstību var sasniegt, tikai ievērojot partnerattiecības, kad visām procesā iesaistītajām pusēm – valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem – tiek sniegta iespēja dot savu ieguldījumu attīstības veicināšanā. Tomēr jāievēro nosacījums, ka uzdevumi un atbildība tiek piešķirta institūcijai vai iestādei, kas attiecīgajā jomā ir viskompetentākā.

1. TABULA

LĪDZSVAROTAS ATTĪSTĪBAS PAMATPRINCIPI [1]

Līdzsvarota attīstība	Attīstība, neievērojot ilgtspējības principu
Mērķis: uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti plašā nozīmē, ieskaitot sociālos, kultūras, vides un finansiālos aspektus	Mērķis: uzlabot dzīves līmeni, balstoties uz finansiāliem apsvērumiem, labklājību un laimi. Augstāks dzīves līmenis uzlabos visus sabiedrības eksistēšanas aspektus
Ekonomiskie, sociālie, vides un kultūras aspekti ir savstarpēji saistīti. Uzņemot tos kopumā, ir iespējams panākt risinājumus ilgstošam laika periodam	Ekonomika, sabiedrība un vide ir trīs atsevišķas jomas. Veselīga ekonomika automātiski novedīs pie veselīgas sabiedrības un drošas vides
Jāņem vērā gan nākamo paaudžu, gan šodienas vajadzības. No problēmām nākotnē var izvairīties, rīkojoties šodien	Galvenais darbības virziens – pašreizējo problēmu risināšana
Jāņem vērā vide un tās spēja nodrošināt cilvēka darbību	Vide: luksusa lieta – to var aizsargāt, ja to var atļauties
Indivīda tiesības un kolektīvā atbildība ir vienlīdz svarīga	Galvenais uzsvars uz indivīdu un indivīda tiesībām
Ilgspējīgu attīstību plāno speciālisti sadarbībā ar iedzīvotājiem, lai plāni un pasākumi atbilstu cilvēku vajadzībām	Plānošanu veic eksperti un speciālisti

KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA SAGLABĀŠANA VIETĒJĀS IDENTITĀTES UZTURĒŠANAI

Katram novadam Latvijas robežās ir savas vērtības un kvalitātes, kas tos padara unikālus. Pilsētu attīstības plānošanā jāveicina daudzveidīga pieeja, kas respektē daudz teritoriju dažādību, piemēram, jāattīsta rūpniecisko vai kultūras mantojumu, laikmetīgu kultūrvīdi, vietējo ainavu, kas var piedāvāt ekonomiskas iespējas un stiprināt vietējo identitāti. Ar vietējo identitāti vien nav iespējams nodrošināt ilgtspējīgu attīstību, tomēr tā ir būtiska sastāvdaļa un pašvaldībām jāatbalsta vismaz neliela mēroga aktivitātes, kas sekmētu vides, sociālos un ekonomiskos uzlabojumus, lai sajustu identitāti vietējā līmenī.

Identitāte ir būtisks priekšnoteikums ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai, uz ko norāda arī tas, ka novados, kur nav saglabājusies vēsturiskā identitāte, cilvēki mēģina konstruēt

jaunu identitāti. Dobeles novada piemērs un fakts, ka tur pēkšņi ir atklāts Pokaiņu mežs ar mistiskām sakrālām īpašībām – tas faktiski ir mēģinājums radīt jaunu identitāti. [2] Kuldīgas vietējo identitāti lielā mērā nosaka kultūrvēsturisko un vides vērtību kopums. Gan Kuldīgas novada, gan Latvijas iedzīvotāji atzīmē Kuldīgas kultūrvēsturisko mantojumu kā novada, pat Latvijas identitātes stiprinātāju. Piemēram, Latvijas iedzīvotāju aptaujā, kā viens no Latvijas 7 brīnumiem atzīts Kuldīgas sarkano ķieģeļu velvju tilts un Ventas Rumba. [3]

Kuldīgas kultūrvēsturiskās identitātes stiprināšana galvenokārt saistās ar kultūrvēsturisko un dabas objektu, raksturīgo ainavu visaptverošu apzināšanu, saglabāšanu un atjaunošanu. Kuldīgas kultūrvēsturiskais mantojums galvenokārt saistās ar šādām atzīmējamām vērtībām:

- Saglabājusies viduslaiku pilsētas plānojuma struktūra;

- Ventas upe, senleja un Rumba (nozīmīgs ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais objekts) un Ventas kanāls;
- senais sarkano ķieģeļu velvju tilts;
- sarkano māla kārniņu jumtu ainava;
- viduslaiku vēsturiskais centrs ap Alekšupīti;
- ēku detaļas: būvgaldniecības elementi (durvis un vēdlodziņi virs tām, logi, robdēļi u.c.), ieejas pakāpieni, lieveņi, metāla kalumi (vējrādītāji, margas, vārti) u.c.

Kuldīgas vēsturiskā centra vērtību veido ainava, kurā saglabājušās liecības gan par cilvēka iecerēm pārveidot dabu, gan dažādus laikmetus raksturojoši kultūrvēsturiskie objekti. Kultūrvēsturiskajam mantojumam ir liela nozīme Kuldīgas pilsētas identitātes un īpašā rakstura veidošanā.

1.att. Ēkas pamatus bojā pārāk augstu izvietotas notekrenes [7].

KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA SAGLABĀŠANAS IETEKMĒJOŠIE FAKTORI

Pilsētas radās kā savdabīga cilvēka un dabas simbioze. Cilvēks un daba atrodas nepārtrauktā mijiedarbībā, to attiecības ir bijušas daudzveidīgas un mainīgas. Straujie pilsētu izaugsmes procesi dažkārt agresīvi ietekmē vēsturisko vidi, gan attīstoties dažādiem ražošanas procesiem, apbūvei, transportam, gan arī veidojot plaši sazarotas inženiertehniskās komunikācijas. Kuldīgas vecpilsētā, galvenokārt ekonomisku iemeslu dēļ, kultūrvidē saglabājusies bez lieliem oriģinālās substances zudumiem.

Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu ietekmē trīs galvenie faktori. Tie ir daba un laika apstākļi, apkārtējā vide un cilvēks kā vides ietekmētājs.

A. Daba, laika apstākļi.

Postošs faktors vēsturiskā mantojuma saglabāšanai parasti ir nokrišņi, saules iedarbība, sals, koki, kas atrodas pārāk tuvu ēkai un neatgriezeniski ietekmē konstrukcijas, apdari. Būtisks ēku postītājs ir nokrišņi. Ja celtnē nav pasargāta no lietus, sniega, gruntsūdeņiem, tā ļoti ātri var kļūt neizmantojama - pakāpeniski sabrukt. Mūsu klimatiskajos apstākļos jumtam ir ļoti liela nozīme. Segumam vienmēr ir jābūt labā tehniskā stāvoklī. Tāpat ļoti būtiski notekūdeņus novadīt no ēkas. Notekūdeņu novadīšana no ēkas prasa maz resursu un līdzekļu, bet šī aktivitāte parasti netiek novērtēta un veikta. 1.attēlā redzams piemērs, kur ēka tiek bojāta, jo tai nav novadīti lietussūdeņi.

Noēnojums un mitrums var veidoties arī no pārāk tuvu ēkai augošiem kokiem. Ēkai tuvu augoši koki, krūmi un puķu dobes apdraud ēku, it sevišķi ja tā ir koka. Salīdzinot 19.gs beigu un mūsdienu Kuldīgas fotoattēlus, jākonstatē, ka mūsdienās par 80% ir palielinājies koku skaits, salīdzinājumam skatīt 2. un 3. attēlu.

Koki aug pārāk tuvu ēkām, tās noēno, ar saknēm izcīlā pamatus, bieži vien, lūstot bojā jumta konstrukcijas, segumu. Visbiežāk tie ir pašsējā ieauguši koki, kurus īpašnieki neizrāva, bet lielus neatļauj zāgēt pilsētu vides un ainavu speciālisti, norādot, ka koks konkrētā ainavā labi iederas. Lai ēka neciestu no koku ietekmes, apmēram 5 m no ēkas nevajadzētu augt lieliem kokiem. Bieži vien ir jāizvēlas: koks, kas iespējams konkrētā vietā nav stādīts, vai ēka, kura celta konkrētā vietā un saglabājusies vairākus gadsimtus!

2. att. Skats uz Mārtiņsalu 20.gs. sākumā – bez apauguma [7].

3. att. Skats uz Mārtiņsalu 2010. gadā – ar kokaugu apaugumu [7].

a. Apkārtējā vide – likumdošana, pilsētas attīstības ietekme.

Pieminekļu apsaimniekošanas problēmas. Kuldīgas vecpilsēta ir Valsts nozīmes pilsētubūvniecības piemineklis, kurā atrodas arī valsts nozīmes arhitektūras, mākslas, vēstures un arheoloģijas pieminekļi. Pieminekļu likumdošanā ir termins – apgrūtinājumi. Zemesgrāmatā ierakstot īpašumu, kurā atrodas arhitektūras piemineklis, aizpilda aili – apgrūtinājumi. Tas nozīmē ierobežotu saimniecisko darbību, aizsardzības zonu ievērošanu. Atvieglojumi (īpašuma nodokļi), salīdzinot

ar peļņas iespējām, ir minimāli, ko nodrošinātu pieminekļa intensīva izmantošana. Investori, kuri ir gatavi investēt līdzekļus ēkas vai kompleksa atjaunošanai, ir neizpratnē, ka valsts neveicina pieminekļu atjaunošanu, nepiedalās ar finansējumu vai ar speciālistu konsultācijām. Latvijā pastāv tikai pāris atbalsta organizācijas, kas uzņēmīgiem investoriem sniedz atbalstu – Kultūras kapitāla fonds un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas glābšanas fonds. Pārsvārā tiek atbalstīta tikai objektu izpēte un avārijas stāvokļa novēršana.

Pilsētas attīstības ietekme – katram laikmetam ir raksturīgas atšķirīgas celtnes, pielietojamie materiāli, tehnoloģijas, kas veido pilsētas dzīvo seju. Nav nepieciešams mainīt Kuldīgas vecpilsētu – tā ir jau pabeigta lappuse pilsētas vēstures grāmatā. Tai jā saglabājas kā pagājušo laikmetu lieciniecei, kā dzīva koka serdei – jaunas kārtas drīkstētu augt tikai ap to. Jebkuri būvdarbi vecpilsētā bojā vidi – troksnis, vibrācija, izplūdes gāzes, izārdīts senais bruģis, iznīcināti apstādījumi, jaunu materiālu un tehnoloģiju pielietojums – viss tas grauj gadsimtos veidojušās mikrovides auru. Lai saglabāšanas un restaurācijas darbi, gan konkrētai ēkai, gan pilsētai kopumā, būtu veiksmīgi, ir jārespektē ēku arhitektūras un plānojuma vēsture un jā saglabā tās īpaši raksturīgo pazīmju kvalitātes. Daži pamatprincipi vēsturisko ēku un plānojumu atjaunošanā:

- izvērtēt atjaunošanas vai plānotās pārbūves cēloni un mērķi;
- līdz iespējamam minimumam samazināt iejaukšanos vēsturiskajā vidē un, atjaunojot vēsturiskas vērtības, nepielietot mūsdienīgus elementus un materiālus;
- novērst nevajadzīgos bojājumus;
- meklēt atgriezenisko saiti uz vēsturi un samazināt līdz minimumam neatgriezeniskās izmaiņas. [4]

Padomju laika izmaiņas. Kuldīgas vecpilsētā pakāpeniski jālikvidē padomju laika uzslāņojums – uz ielām vecais akmens bruģis apsegts ar asfalta segumu, ēkām sarkanie dakstiņu jumti nomainīti uz azbestcementsa lokšņu segumu, piemēram, 4. att. Azbestcementsa lokšņu segums ir nolietojies un saskaņā ar Kuldīgas pilsētas apbūves noteikumiem to nedrīkst atjaunot, tādēļ tiek atjaunoti vai likti jauni māla kārņiņi.

Vēsturisko logu ailās ievietoti logi bez vēsturiskām apdares detaļām, zuduši Kuldīgas vecpilsētai raksturīgie koka žogi un vārti ar metāla kalumu detaļām, kas neļauj nojaukt vēsturisko zemes gabalu struktūru pilsētas vidē. Atvērtie, publiski pieejamie iekšpagalmi neveicina iedzīvotājus tos sakopt un apdzīvot. Nepieciešams atjaunot vēsturiskos žogus, vārtus un piešķirt iedzīvotājiem dzīves telpu pagalmos. Pakāpeniski ielas tiek rekonstruētas – asfaltbetona segumu demontējot, atjaunojot bruģa segumu, skatīt 5.att.

Saskaņā ar 1948. gada Kuldīgas ģenerālplānu – Liepājas iela, kas mūsdienās ir gājēju iela, tika paredzēta kā galvenā pilsētas transporta maģistrāle. Lai šo ielu paplašinātu, ēkas, kas atradās ielas malās, bija paredzēts nojaukt, jo tās bija nolietojušās (saskaņā ar pastāvošo ideoloģiju, nolietojums sasniedza 70%) un traucēja pilsētas attīstību. Vienīgā vieta Kuldīgā, kur šis plāns ir īstenots, ir Liepājas ielas 19. ēka, kurai tautas valodā dots nosaukums „progress”, kas atspoguļo tā laika ideoloģiju un attīstības tendences. Lai uzceltu šo ēku, tika nojauktas 3 vēsturiskas, vienkārtas koka ēkas. Pateicoties finanšu trūkumam, turpmākie plāni netika īstenoti. Lai šīs

padomju laika silikātkieģeļu ēkas mērogu padarītu viedī atbilstošu, deviņdesmitajos gados mēģināts pielietot dažādus elementus: vienkārtas piebūvi ēkas priekšpagalmā, noslēdzošu stūra apjomu, skatīt 6.att.

4. att. Azbestcementsa jumtu segumi Kuldīgas vecpilsētas jumtu ainavā, kuras vērtība ir amatnieciski darinātu māla kārņiņu jumtu segumi [7].

5. att. Rekonstruēta Raiņa iela Kuldīgā – atjaunots akmens bruģa segums [7].

6. att. Ēka Liepājas ielā 19 - padomju laika uzslāņojums [7].

Vecpilsētas pagalmos tika uzcelti šķūņi un garāžas no silikātkieģeļiem, kuru vietās nojauktas koka ēkas. Kuldīgas

sinagogas ēku kompleksā ēkas pielāgotas garāžas vajadzībām, pielietojot silikātkieģeļus un cementa javu – vecpilsētai neraksturīgus materiālus, skatīt 7. att. Vecpilsētā būvniecībā un labiekārtojuma elementos netika pielietots koks, jo koku uzskatīja par īslaicīgu materiālu.

7. att. Kuldīgas sinagogas kompleksa ēka – pielāgota garāžas vajadzībām [7].

Padomju laika uzslāņojums Kuldīgas vecpilsētā ir atstājis būtiskas izmaiņas, kas traucē vēsturiskās vides uztveri. Padomju laika uzslāņojums ir likvidējams un atjaunojama vēsturiskā apbūve: ielu segumi, ēku apdares detaļas, jumtu segumi.

b. *Cilvēks kā kultūrvēsturiskās vides ietekmētājs un veidotājs*

Pēc tā, kā izskatās ēka, var spriest par tās saimnieku vai īrnieku. Lielākās mūsdienu ēku saglabāšanas problēmas nav saistītas ar to vecumu, fizisko nolietojumu, bet ar cilvēka radošo izpausmi. Piemēram, ēka ir būvēta ar būvēšanas laikam atbilstošu materiālu klāstu, metodēm un pieeju, un tā ir vienots objekts, komplekss. Problēmas rodas, kad tiek paredzēta vēsturisko ēku siltināšana, plastikāta pakešu logu ievietošana un centrālās apkures ievilkšana. Pielietojot šo jauno komplektu, lai it kā uzlabotu ēkas stāvokli un dzīvošanas apstākļus tajā, ēkas veco struktūru var neatgriezeniski sabojāt – ēka netiek pietiekoši ventilēta, koka ēkās parādās sēnītes un puves, mūra ēkās ir problēmas ar kaļķu apmetumu un javu – tās ir cilvēka darbības radītās sekas, ja dzīves kvalitāte vecajās ēkās netiek paaugstināta profesionāli. Kuldīgas vecpilsētā cilvēks kā postošs faktors darbojas, piemēram, patvaļīgi nojaucot ēkas un izraisot ugunsgrēkus, kas vēsturisko apbūvi spēj iznīcināt lielā ātrumā un apjomā. Vecpilsētā ēkas ir būvētas ļoti blīvi un neatbilst mūsdienu ugunsdrošības normatīviem. Cilvēks, ļaunprātīgi izraisot ugunsgrēku, var nodarīt milzīgu ļaunumu vecpilsētai. 2010. gadā Kuldīgas vecpilsētā nodegušas vai ugunsgrēkos cietušas 7 ēkas, kas finansiālu apstākļu dēļ pārsvarā netiek atjaunotas un veido ‘robūs’ vēsturiskajā apbūvē.

Īpašuma tiesības un struktūra vecpilsētā. Vecpilsētā ir deformētas īpašumu attiecības. Vecpilsētas ēkās pārsvarā ir privatizēti atsevišķi dzīvokļi. Kuldīgas pilsētā, lai

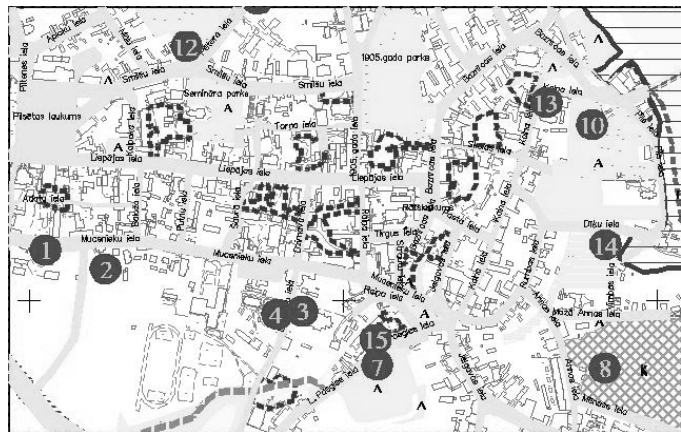
apsaimniekotu ēkas, kuras ir kopīpašumā, ir nodotas kopējam apsaimniekotājam. Vecpilsētā iedzīvotāju sociālā un finansiālā situācija ir krasi atšķirīga ēkas daļu īpašniekiem, kas dzīvo zem viena jumta. Ēkām bieži vien netiek sakārtotas nesošās un norobežojošās konstrukcijas, jo ēkas daļu īpašnieku finansiālās iespējas atšķiras. Bieži vien arī dzīvokļu īpašnieki uzskata, ka viņiem jā rūpējas tikai par piederošo dzīvokli, bet par pārējo – koplietošanas telpām, jumtu, fasādi un pagalmu, jā rūpējas kādam citam – visbiežāk apsaimniekotājam vai pašvaldībai. Atzīmējama ir Cēsu pieredze, kurā dzīvokļu īpašnieki apvienojās un nodeva ēku apsaimniekošanā kādam uzņēmumam, privātpersonai vai pašvaldības organizācijai. Dome, sadarbojoties ar namu apsaimniekotājiem, izveidoja darba grupu, kas izvērtēja esošo substānci – ēkas, kuras nav aizsargājamo objektu sarakstos, bet kuras pēc darba grupas atzinuma uzskatāmas par saglabājamām, un ēkas apsaimniekošanas, atjaunošanas vai rekonstrukcijas noteikumus ierakstīja līgumā ar apsaimniekotāju, nodrošinot ēku apsaimniekotāju informēšanu par vecpilsētas ēku atjaunošanas un apsaimniekošanas nosacījumiem.

Iedzīvotāju izglītošana un vecpilsētas popularizēšana.

Cilvēka apziņas pārorientēšana ir ilgstošs process, ko nevar veikt vienas paaudzes dzīves laikā. Pieminekļu aizsardzības jomā ir nepieciešams plašs un daudzpusīgs darbs. Tikai tad, kad kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību izpratīs un sargās ne tikai pieminekļu sargātāji – valsts un pašvaldību institūcijas, bet arī iedzīvotāji, būs iespējams to visaptveroši saglabāt nākošajām paaudzēm. Izglītošanas darbs jāveic ne tikai ar vēsturisko ēku īpašniekiem un pieminekļu sargātājiem. Visefektīvākais izglītošanas darbs ir ar jauno paaudzi, jo tas jauniešos sekmē piederības sajūtas radīšanu savai dzīves videi. Kuldīgas novada pašvaldība izstrādājusi Kuldīgas vecpilsētas saglabāšanas un attīstības programmu, kuras mērķis ir: „Saglabāt Kuldīgas vecpilsētu kā unikālu dabas un kultūrvēstures mantojuma kompleksu nākošajām paaudzēm, izmantojot to kā vērtību, kas atšķir Kuldīgu no citām pilsētām, uzlabojot dzīves kvalitātes vecpilsētā, izveidojot to par tūrisma objektu un pozitīvu pilsētas ekonomikas sastāvdaļu. [5]” Izstrādāta rīcības programma 2011. – 2015. gadam, kas sastāv no 6 apakšprogrammām: Izpētes programma; Izglītošanas un sabiedrības iesaistes programma; Aizsardzības programma; Transporta un kustības programma; Sociālā un ekonomiskā programma; Tēla veidošanas programma. Šīs programmas īstenošana lielā mērā ir atkarīga no piešķirtā finansējuma vai iespējām ārējā finansējuma piesaistīšanai šādu aktivitāšu veikšanai. Nepieciešamais finansējums un tā piesaistīšanas iespējas nav minētas šajā programmā.

Tūrisma ietekme. Pozitīva, jo rosina īpašniekus sakārtot pieminekli un tā apkārtni un dod ekonomisku ieguldījumu pilsētas attīstībā. Negatīva, ja izraisa postošus faktorus – transporta plūsmas pieaugumu un jaunu, ar tūrisma saistītu objektu parādīšanos pieminekļu tuvumā – auto stāvlaukumus, tualetes, norādes u.c. Kuldīgas vecpilsētā vēsturiski raksturīgi bijuši augsti, blīvi koka žogi, kuri, mainoties īpašumtiesībām (vienā dzīvojamā ēkā ierīkoti vairāki dzīvokļi), vairs nebija nepieciešami, jo pagalmi nepieder vienai ģimenei, bet ir

vairāku ģimeņu pagalmus. Lai saglabātu un atjaunotu ne tikai ielu telpas, bet arī pagalmus, kas iekļauj Kuldīgas vērtības – galerijtipa šķūņus un fona apbūvi, apbūves noteikumus noteiktas striktas prasības arī publiski pieejamiem pagalmiem.

8. att. Kuldīgas pilsētas zaļās struktūras un publiskā telpa [6]

Publiski pieejamie pagalmi – izvērtēti vēsturiski vērtīgi pagalmi ar Kuldīgas vecpilsētai raksturīgu vidi. Publiskie pagalmi attēloti pilsētas teritorijas plānojuma kartē „Kuldīgas pilsētas zaļās struktūras un publiskā telpa”. Karti skatīt 8. attēlā.

LITERATŪRAS SARAKSTS

- [1] **Upmace, Dz.** "Teritorijas plānošana un veiksmīgs biznesa projekts", prezentācija konferencē "Biznesa investīciju piesaiste", Rīga, Latvija, 2005.
 - [2] **Zobena, A.** "Kā "aizdedzināt" reģionus?", Decembris 2005. Pieejams: <http://www.politika.lv/temas/9061> [Apskatīts: Sept. 19, 2010].
 - [3] **Zirnis, E.** „7 Latvijas brīnumi,” Augusts 2007. Pieejams: http://www.pilis.lv/c_zinas/zinfa.php?id=2764 [Apskatīts: Okt. 9, 2010].
 - [4] **Leal Filho, W.** Mantojuma saglabāšanas veidi un līdzekļi. Hamburga: TuTech Innovation, 2005, 104 lpp.
 - [5] Kuldīgas novada pašvaldība, „Kuldīgas vecpilsētas saglabāšanas un attīstības programma 2011.-2015.,” Decembris 2010. Pieejams: http://www.kuldiga.lv/uploaded/4buvnieciba/Nominācijas_pieteikums/1_Pieteikuma_veidlapa.pdf [Apskatīts: Janv. 6, 2011].
 - [6] Kuldīgas novada pašvaldība, „Kuldīgas pilsētas teritorijas plānojums 2007. – 2014.” Decembris 2010. Pieejams: http://www.kuldiga.lv/uploaded/5planosana/TP/4dabas_pamatne_public_ka_telpa.pdf [Apskatīts: Dec. 6, 2010].
 - [7] Fotofiksācijas 1. -7. Kuldīgas novada pašvaldības datu bāze
- Jana Jakobsons**
Mgr. arch. in Riga Technical university, faculty of Architecture and Urban planning. (2008), nascent Dr. arch.
Work experience: Director of Town planning department, city architect , Kuldīga City Council (since 2006); Project leader "Restauration of Kuldīga old brick bridge (2007. – 2008); architect/city planner of Town planning department, Kuldīga City Council (2005.-2006.); Architect in Planning Bureau "Arho" (2001. – 2005.).
Previous publications: Jākobsons J. Value of cultural heritage in human value system. Kuldīga Old Town as an Example. The International Scientific Conference "The European Cultural Heritage: Hansa Window". Reader.– Great Novgorod, Russia. – 21. – 30.pp. (15.06.2009.) Strautmanis I., Jākobsons J. Cultural heritage protection, preservation and development in historical centres of modern towns. In context of Kuldīga, Europe, Nordic countries. The International Conference „YOCOCU 2010, Youth in the Conservation of Cultural Heritage”. Reader. – Palermo, Italy, 2010. Jākobsons J. Kuldīga Old Town in Venta River Valley – Problems and Experience to Preserve Cultural and Natural Heritage. The International Scientific Conference "PECSRL The permanent European conference for the study of the rural landscape 24th session living in landscapes knowledge, practice, imagination". Book of abstracts. – Liepāja, Latvia, 2010
Address: Baznīcas street 1, Kuldīga, Latvia, LV – 3301.
E-mail: jjakobsons@gmail.com

Jana Jakobsons. Local Identity – Influencing Factors on Cultural Heritage Preservation in Context of Sustainable Development. Kuldīga Case Study

The aim of the article is to compare city planning sustainable development principles and development of the city ignoring these principles. In the article the term local identity is analysed, local identity is a very important requirement to provide sustainable development. As it can be observed in the municipalities, where the identity is not preserved, inhabitants try to develop new identity. As an example and the fact Dobeles County is considered, where Pokaiņi Forest with the mystical qualities of sacred was suddenly discovered - it is actually an attempt to create a new identity. Kuldīga local identity to a large extent is determined by cultural and environmental impact on a set of values. Both Kuldīga municipality and Latvian residents recognize Kuldīga cultural heritage as municipality and even the Latvian identity fasteners. In Kuldīga the value of the historical centre is formed by a landscape, which remained on the human trail and plans to transform nature, and cultural objects belonging to various eras. In Kuldīga Old Town, mainly for economic reasons, cultural environment survived without significant loss of the original substance. A range of problems related to cultural heritage have been identified. Cultural heritage is one of sustainable urban development conditions, as well as its preservation and maintenance. Preservation of cultural values focuses on three main factors. These are the nature and weather, environment and people who affect the environment. Not just the owner, municipality or the state, but also the local population have to take care of cultural heritage, in order to appreciate its value and recognize the need for preservation and renewal.

Яна Якобсон. Местная идентичность – факторы, влияющие на сохранение культурно-исторического наследия в контексте устойчивого развития на примере Кудлиги

Цель статьи - сравнить принципы уравновешенного развития городской планировки и развитие города без соблюдения этих принципов. Статья посвящена описанию и анализу термина "местный колорит", который является необходимым условием для устойчивого развития, о чем свидетельствует тот факт, что в регионах, где историческая идентичность не сохранилась, люди пытаются построить новую идентичность. В качестве примера представлен округ Добеле - факт, что вдруг обнаружили святой лес Покайни с мистическими качествами - это на самом деле попытка создать новую идентичность. Местную идентичность Кудлиги в значительной степени определяет комплекс ценностей культурной среды. Жители Кудлиги и Латвии отмечают значение культурного наследия Кудлиги как краеугольного камня идентичности как в масштабе Кудлиги так и в масштабе страны. Ценность исторического центра Кудлиги это пейзаж, который является свидетельством путей преобразования природы человеком и культурных объектов, характеризующих различные эпохи. Культурная среда старого города Кудлиги, в основном по экономическим причинам, сохранилась без значительной потери исторической структуры. В статье определен круг проблем, связанных с культурным наследием, сохранение которого является одним из условия поддержания устойчивого развития города. Сохранение культурной среды фокусируется на трех основных факторах. Это - природа и погода, окружающая среда и люди, влияющие на окружающую среду. О сохранении культурного наследия должны заботиться не только владельцы, самоуправление, государство, но и местное население для того, чтобы оценить и осознать их ценность и необходимость их сохранения и обновления.